

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

MARÇ
2020

TAULA DE CONTINGUTS

TAULA D'IL·LUSTRACIONS	3
MARC GENERAL	4
Introducció	4
Principis d'actuació.....	7
Documents de referència	9
Justificació de l'estructura	12
Objectius del projecte de convivència.....	14
Gestió i organització de recursos	16
Aprovació i difusió del projecte	20
Seguiment, avaluació i revisió.....	21
CONCRECIIONS LOCALS.....	22
1. Introducció.....	23
2. Fonamentació	24
3. Sensibilització	26
4. Objectius generals i específics	27
5. Plans d'acció.....	28
6. Gestió i organització de recursos	30
7. Accions formatives.....	33
8. Aprovació i difusió del projecte de convivència	34
9. Seguiment, avaluació i revisió del projecte de convivència	35
10. Experiències i bones pràctiques	41
Annex.....	44
A. Carta de compromís educatiu	44
B. Normes de convivència de centre	44
C. Protocols per a la millora de la convivència	46
• Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu	48
• Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament i ciberassetjament entre iguals.....	51
• Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI	55
• Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme	58
• Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació	¡Error! Marcador no definido.

TAULA D' IL·LUSTRACIONS

Il·lustració 1: Acollida d'alumnes i famílies. Maristes Montserrat (Lleida).....	5
Il·lustració 2: Dia de la Pau. Maristes Champagnat (Badalona).....	6
Il·lustració 3: Temes que es desenvolupen en el Projecte de convivència per nivells i àmbits d'actuació	12
Il·lustració 4: Dia de la Pau. Maristes Montserrat (Lleida)	15
Il·lustració 5: Cercle de diàleg. Maristes Sants-Les Corts (Barcelona)	18
Il·lustració 6: Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu.....	49
Il·lustració 7: Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament i ciberassetjament entre iguals.....	52
Il·lustració 8: Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI.....	56
Il·lustració 9: Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme	59
Il·lustració 10: Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació	¡Error! Marcador no definido.

MARC GENERAL

Introducció

Educar per a la convivència és un dels pilars en els quals es fonamenta l'educació i un dels reptes pedagògics més importants dels sistemes educatius d'avui dia.

En el marc d'una societat culturalment diversa, social i econòmicament desequilibrada, sotmesa a canvis permanents, importants moviments migratoris i noves i preocupants formes d'exclusió, entenem la convivència, no com la simple coexistència entre persones, sinó com la necessària relació entre persones basada en uns valors democràtics compartits.

L'escola és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els infants i joves adquireixen coneixements i hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius fonamentals és educar per a la pau i la convivència no violenta entre les persones.

Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte per la diferència, la gestió positiva dels conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.

Difícilment estariem abordant l'educació integral dels nostres infants i joves i el desenvolupament ple de la seva personalitat d'acord amb aquests principis democràtics si faltés aquesta dimensió en la nostra tasca com a educadors i educadores maristes. Es tracta d'una de les competències bàsiques que cal garantir en tots els nostres alumnes per a una vida plena com a persones i com a ciutadans i ciutadanes d'una societat del segle XXI.

Per educar en la convivència, posem l'accent en les relacions fraternes entre les persones, en tot allò que ens uneix més que en les nostres diferències, inspirant confiança i esperança. Per això potenciem espais de trobada oberts i compartits que faciliten el coneixement i el reconeixement de les persones que viuen en les nostres escoles i en el mateix poble, barri o ciutat per potenciar la confiança mútua i propiciar la conversa, el diàleg i la reflexió.

És bàsic, per la convivència, parlar molt i escoltar més i fer-ho amb un to optimista i positiu. El diàleg suposa tenir una actitud d'escolta activa i estar disposat a canviar d'opinió davant els arguments de l'altre. Els lligams afectius són els elements bàsics per a la construcció de personalitats equilibrades. En la convivència no es dona un simple contacte passiu, una coincidència en l'espai; l'altre hi és present, ens importa i es generen emocions i sentiments compartits.

D'altra banda, entenem el conflicte com quelcom inevitable i inherent en les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Afronem cada conflicte des de la singularitat, com a oportunitats de creixement personal i transformació de la pròpia realitat, gestionant-los de forma positiva. Aquests són els fonaments d'una escola inclusiva i d'una educació intercultural que contribueixen a garantir la igualtat i a respectar la diversitat en una societat més cohesionada i menys excloent.

Il·lustració 1: Acollida d'alumnes i famílies. Maristes Montserrat (Lleida)

*El **Projecte de convivència** (PdC) és l'instrument de gestió on es reflecteixen les accions que el centres educatius maristes de Catalunya desenvolupen per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.*

El Projecte de Convivència forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i recull les mesures de promoció de la convivència, els mecanismes per a la resolució pacífica dels conflictes, especialment la mediació i d'altres pràctiques restauratives, així com les mesures i actuacions educatives d'intervenció aplicables, en el cas d'incompliment de les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC) d'acord amb la normativa vigent.

Il·lustració 2: Dia de la Pau. Maristes Champagnat (Badalona)

Principis d'actuació

«Els joves només podran començar a responsabilitzar-se de la seva conducta i del benestar dels altres quan els adults comencin a compartir la responsabilitat amb ells»

Els principis bàsics que sustenten el nostre Projecte de Convivència i que fonamenten la gestió de les relacions quotidianes en el dia a dia al centre, dins de l'aula i en la nostra interacció amb l'entorn són:

1. **Dret a una bona convivència.** Tots els membres de la comunitat escolar tenen el dret a una bona convivència i el deure de facilitar-la amb la seva actitud i conducta en tot moment i en tots els àmbits de l'activitat del centre. Un bon clima relacional és una de les condicions bàsiques per obtenir bons resultats i garantir l'èxit educatiu de tots els alumnes. Per això, la promoció d'una bona convivència es realitza des de tots els àmbits educatius i des de totes les àrees i matèries curriculars.
2. **Participació i coresponsabilitat.** Tota la comunitat educativa i els agents educatius de l'entorn participen democràticament en totes les fases de la gestió de la convivència en el centre i actuen de forma compartida, coordinada i coherent en un procés d'aprenentatge col·lectiu, compartint significats i aprenent plegats. La major part de la gestió de la convivència utilitza fórmules organitzatives en què la tothom es senti representat i es focalitza en la construcció del sentiment de comunitat i el desenvolupament de competències socioemocionals de manera que tothom pugui ser competent per construir i mantenir aquestes relacions.
3. **Prevenició i observació activa.** Les actuacions de caràcter preventiu concentren la major part dels esforços de la comunitat educativa anticipant-se a l'aparició de conflictes i minimitzant les conductes i els factors de risc que puguin propiciar delictes o situacions de violència. Prenem un paper proactiu en la detecció de situacions que danyen el benestar de les persones i/o de la comunitat i intervenim sobre elles. Les nostres actuacions estan encaminades a capacitar i apoderar l'alumnat perquè pugui conviure de manera pacífica, rebutjant tots els tipus de violència tant si és visible com estructural i cultural.
4. **Perspectiva integrada o model restauratiu.** Tractem les situacions de conflicte globalment des d'un enfocament restauratiu, allunyat del model punitiu o de tipus sancionador, posant l'accent, en la diàleg i la negociació directa entre les parts implicades en el conflicte. Aquest model té com a horitzó que les conseqüències davant l'incompliment de les normes sigui útil per a **reparar** el dany moral o material que s'hagi produït, **reconciliar** a les parts en conflicte i contribueixi a la **resoldre** les causes que estaven produint aquest conflicte.
5. **Lideratge compartit.** Un centre sostenible en convivència requereix el lideratge de diferents membres de la comunitat educativa que treballen de forma coordinada i prenen les decisions de forma compartida. Les mesures aïllades no contribueixen a generar un bon clima ni a garantir una bona convivència, per això tenim cura dels processos i les estructures de treball en equip perquè totes les persones implicades participin i col·laborin en la resolució dels conflictes. En aquest sentit les actuacions poden resultar no tan immediates com les que es puguin realitzar de forma individual i des de l'autoritat, però es promouen canvis a través de la implicació de tothom i el resultat és molt més eficaç i durador.
6. **Entorns segurs i predictibles.** Tots els infants i joves tenen dret a ser respectats i a sentir-se segurs, tant en l'entorn real com en el virtual. Entenem per entorns segurs i saludables aquells que fan que tothom se senti còmode, entès, atès i escoltat, i on tothom pugui cobrir les seves necessitats. Vetllem perquè aquests espais parlin, comuniquin i afavoreixin el nostre propòsit educatiu en tot moment i siguin imatge de la nostra identitat. La seva adequació

respon a la voluntat acollidora de facilitar i fer evident la participació de la comunitat educativa, la relació personal, el conreu de la interioritat i l'aprenentatge basat en metodologies actives.

Documents de referència

Referències internacionals

Convenció sobre els Drets de l'Infant. Assemblea General de les Nacions Unides (1989)

- Els Estats membres han de prendre totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per protegir l'infant contra totes les formes de violència física o mental, lesions, abusos, abandonament o tracte negligent, maltractament o explotació, inclosos els abusos sexuals, físics o mentals, mentre està sota la tutela dels seus pares, tutors legals o de qualsevol altra persona que en tingui la tutela (Art. 19.1).
- Aquestes mesures protectores, si cal, han d'incloure procediments efectius per a l'establiment de programes socials, amb la finalitat de donar el suport necessari a l'infant i als que en tenen la tutela, i també per a d'altres maneres de prevenir, detectar, informar, derivar, investigar, tractar i seguir els casos de maltractaments descrits més amunt, a més de les actuacions judicials, si fossin necessàries (Art. 19.2).

Referències institucionals

Missió educativa marista

Eduquem en la solidaritat, bo i acollint en la mateixa escola joves de contextos socials i religiosos diferents i també alumnes necessitats i marginats. Promovem el diàleg i la tolerància per a ajudar als alumnes a viure de manera positiva aquesta diversitat cada cop més freqüent en les nostres obres. Creem un ambient d'acceptació, de respecte mutu i d'ajuda, on els forts donen suport als més dèbils (punt 152).

Estil educatiu marista. [Trets de la xarxa d'escola que volem](#)

- **Escoles que són espai d'humanitat i d'evangeli.**

Volem que les escoles maristes siguin espais de vida profundament humanitzadors on s'hi reconguin els valors de l'Evangeli que els inspiren. Eduquem *en* i *amb* valors. L'acollida incondicional, la confiança, la inclusió, la igualtat, el respecte profund, la llibertat, l'alegria i la veritable estima han de transmetre a tothom un missatge d'esperança i alliberament. El sentit i la raó final del nostre projecte educatiu és ajudar els infants i joves a créixer en plenitud perquè siguin persones amb voluntat de ser i de contribuir, conscients i feliços, compromeses i transformadores de la realitat perquè sigui més justa i solidària.

- **Escoles que personalitzen i acompanyen**

Volem fomentar la personalització de l'aprenentatge, del suport i de l'orientació, acompanyant les persones en el seu creixement i desenvolupament harmònic i integral potenciant la seva dimensió vocacional (personal, acadèmica i professional). La nostra acció educativa té com a prioritat l'acompanyament de la persona des de tots els espais i àmbits d'aprenentatge, formals i no formals, posant una atenció especial en aquells que són més vulnerables.

Volem respondre a la diversitat i pluralitat de les persones des de la confiança, la llibertat i el respecte. Volem donar respostes educatives a la identitat, l'originalitat i la singularitat de cada persona: com aprèn, com és, com se sent, quin és el seu potencial, com és el seu entorn. Com a maristes, ens distingim per la manera de ser presents entre els infants i joves. Ens posem a caminar amb ells amb senzillesa i els acompanyem en el seu procés de descoberta del sentit de

la vida, amb els seus èxits, dubtes, desencisos, problemes, alegries i reptes. Els oferim eines per construir un projecte vital fort i compromès, un camí de felicitat.

- **Escoles transformadores de l'entorn, la societat i el món**

Volem fomentar en l'alumnat la importància del coneixement i la transcendència personal i social de l'aprenentatge. Des de l'ètica cristiana, eduquem per la voluntat de ser, de contribuir, d'optar pel bé comú i el bé de l'altre, i sembrem llavors de transformació. Volem potenciar l'educació per al desenvolupament en tot el seu abast (cultura de la pau, drets humans, interculturalitat, gènere, medi ambient, sostenibilitat, justícia i solidaritat) i la considerem un pilar en l'articulació de l'acció educativa, que inclou tots els àmbits de l'escola, des de la pròpia organització fins al currículum. Les nostres estructures i propostes educatives han de ser transmissores d'un camí de transformació i de justícia global.

- **Escoles que defensen promouen els drets dels infants i joves**

La mirada de la nostra missió educativa ha d'integrar la perspectiva dels drets dels infants. La convenció dels drets dels infants és un fonament que obre nous horitzons i situa la persona de l'alumne com a subjecte de drets. A l'escola marista volem defensar i promoure aquests drets alhora que fomentem en l'alumnat els valors de la confiança, la dignitat, el respecte, l'esforç i el compromís personal. Posem especial èmfasi en el foment del dret a la participació perquè aglutina gran part del contingut i de la pretensió de tota la convenció, ajuda a fer possible que els alumnes siguin protagonistes del seu ensenyament-aprenentatge i, a més, fomenta el sentit democràtic de la nostra societat. En l'acció educativa i l'organització escolar, volem que s'hi representin plenament la veu, les idees i l'opinió dels infants i joves, en diàleg amb la resta de la comunitat educativa.

Model pedagògic marista: perfil competencial de l'alumne/a.

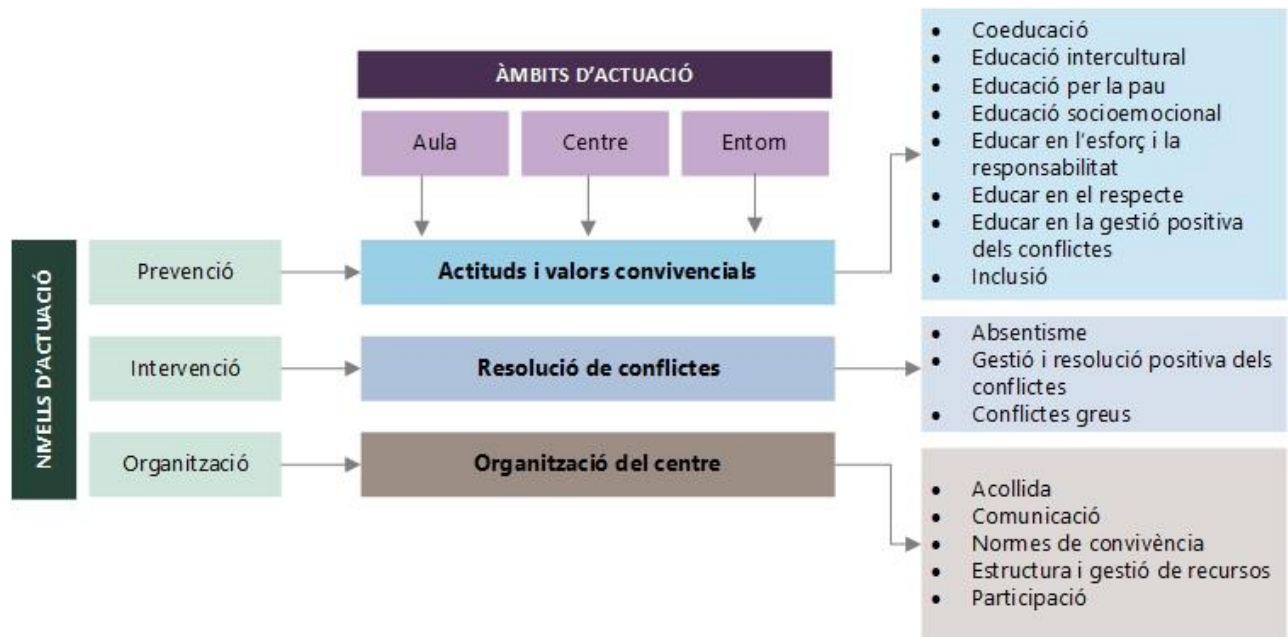
- Apropar-se als altres i a les seves necessitats de forma respectuosa, acollidora i empàtica.
- Desenvolupar la sensibilitat i el compromís necessaris per esdevenir agent actiu de transformació social, orientat a la cura de les persones i del medi ambient, des de la consciència cívica i la defensa del bé comú.
- Desenvolupar el sentit de pertinença i vinculació a la comunitat més propera.
- Promoure la participació, el respecte i la convivència en entorns de diversitat, fent present totes les veus i escoltant-les.
- Tenir criteris i actituds per ser ciutadà del món, descobrir l'actitud de servei com fonament de la comunitat i valorar la interdependència dels uns amb els altres.
- Utilitzar el diàleg i la mediació com a estratègies que fomenten la cultura de la pau.

Referències normatives

- [Llei Orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.
- [Llei Orgànica 8/2013](#), de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència. (Art. 7.1, 30.1, 30.5 i 32)

- [**Decret 102/2010**](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.
- [**Decret 279/2006**](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenquin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.
- [**Acord GOV/79/2016**](#), de 14 de juny, pel qual s'aprova el Protocol d'actuació entre els departaments de treball, afers socials i famílies i d'ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.
- [**Resolució ENS/585/2017**](#), de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.
- [**Resolució ENS/881/2017**](#), de 10 d'abril, per la qual es crea el Programa d'innovació pedagògica *#aquiproubullying* de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals i s'obre convocatòria pública per a la selecció de centres educatius interessats a formar-ne part (DOGC núm. 7358, de 27.04.2017).
- [**Llei 14/2010**](#), del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència: art. 90.2

Justificació de l'estructura

Il·lustració 3: Temes que es desenvolupen en el Projecte de convivència per nivells i àmbits d'actuació

Nivells d'actuació

El nostre Projecte de Convivència respon a un plantejament integral i global de la convivència, partint d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i una organització que gestiona, articula i dona sentit tant a les actuacions com als processos.

El plantejament global i integral que proposem comporta abordar la convivència en els nostres centres des de tres **nivells d'acció**:

1. NIVELL PREVENTIU.

Valors i actituds convivencials: accions i mesures proactives, afavoridores de la convivència perquè contribueixen a crear un bon clima escolar orientades a desenvolupar en l'alumnat aquelles actituds i valors propis de la competència social i ciutadana que contribueixin a fer-lo competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món.

2. NIVELL D'INTERVENCIÓ.

Resolució de conflictes: Mesures i actuacions per abordar de forma efectiva les inevitables tensions quotidianes i proposar accions i protocols per a la reconciliació entre les parts, reparar els danys i establir les bases per evitar-ne la repetició aportant solucions positives a aquestes situacions.

3. NIVELL ORGANITZATIU I DE GESTIÓ DE CENTRE

Organització de centre: marc organitzatiu que gestioni, faciliti, articuli i doni sentit tant a les actuacions com als processos necessaris per treballar a favor de la convivència, com també que potencii un clima participatiu, positiu i creatiu dins de la comunitat.

Àmbits d'actuació

Un plantejament global de la convivència necessita una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius. Per donar continuïtat i coherència educativa a les actuacions proposades en els nivells descrits anteriorment, preveiem tres **àmbits d'actuació** diferenciats: el **centre**, **l'aula** i **l'entorn**, en el benentès que la permeabilitat entre aquests àmbits afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, actituds i hàbits relacionals. La continuïtat i coherència educativa en les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits permetrà donar respostes globals i garantir-ne l'èxit.

Objectius del projecte de convivència

Objectius generals

El Projecte de Convivència té com a finalitat desenvolupar el creixement de les persones i les relacions interpersonals en el marc de la comunitat educativa marista, basada en els valors de l'Evangeli i els valors de les societats democràtiques.

Per a la consecució d'aquest fi, establim els següents objectius generals:

1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat educativa en l'elaboració i el desenvolupament del Projecte de Convivència.
2. Ajudar a cada alumne a relacionar-se positivament amb si mateix, amb els altres i amb el món.
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors inclusius compartits.
4. Fomentar la cultura del diàleg i la mediació escolar com a eina bàsica en la gestió de conflictes.
5. Fomentar la cultura de la trobada, la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

Objectius generals i específics

- 1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat educativa en l'elaboració i el desenvolupament del Projecte de Convivència.**
 - 1.1. Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de Convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.
 - 1.2. Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.
 - 1.3. Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.
 - 1.4. Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.
 - 1.5. Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.
- 2. Ajudar a cada alumne a relacionar-se positivament amb si mateix, amb els altres i amb el món.**
 - 2.1. Potenciar l'autoconeixement, la interioritat i l'educació emocional per desenvolupar les competències socioemocionals.
 - 2.2. Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.
 - 2.3. Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos amb la justícia global.
 - 2.4. Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.
 - 2.5. Educar en el valor de les normes de convivència i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.
- 3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors inclusius compartits.**
 - 3.1. Garantir l'òptima incorporació dels nous membres en la nostra comunitat educativa.
 - 3.2. Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.
 - 3.3. Apreciar la riquesa i el potencial educatiu de la diversitat cultural i religiosa.
 - 3.4. Potenciar l'educació intercultural.

- 3.5. Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista.
- 3.6. Garantir la igualtat d'oportunitats i promoure la participació de l'alumnat en la vida del centre, en les activitats complementàries, extraescolars i de lleure educatiu.
- 4. Fomentar la cultura del diàleg i la mediació escolar com a eina bàsica en la gestió de conflictes.**
 - 4.1. Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la mediació en la gestió positiva dels conflictes.
 - 4.2. Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.
- 5. Fomentar la cultura de la trobada, la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.**
 - 5.1. Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau que fomentin la trobada entre les persones i cultures.
 - 5.2. Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau.
 - 5.3. Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el bon clima escolar.
 - 5.4. Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar.
 - 5.5. Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.

Il·lustració 4: Dia de la Pau. Maristes Montserrat (Lleida)

Gestió i organització de recursos

A les escoles maristes disposem de diverses estructures de coordinació i assessorament que ens ajuden a gestionar activament la convivència del centre i a vehicular la participació en la seva elaboració i l'acompliment dels objectius propis del projecte.

Diferenciem dues comissions de convivència per tal d'aconseguir una actuació més propera i assertiva en el moment que calgui intervenir i també una visió més contrastada entre el dia a dia i una perspectiva global, resultat de la cooperació entre les dues comissions.

Tot seguit definim l'estructura de cadascun dels equips, les persones que en formen part i les funcions específiques corresponents:

Comissió de convivència general o del Consell Escolar

Missió: Garantir l'aplicació correcta de les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i vetllar per la planificació i avaluació de les mesures preventives i d'intervenció realitzades. En els casos on es perjudiqui greument la convivència en el centre és la responsable de decidir les mesures oportunes (on es contempla l'obertura d'un expedient disciplinari). Aquesta comissió està vinculada per normativa al Consell Escolar del centre.

Composició de l'equip:

- Director/a del centre.
- Representants del professorat
- Representants de les famílies.
- Representants de l'alumnat.

Coordinació: Director/a del centre

Freqüència: trimestralment o en situacions molt greus.

Funcions específiques:

1. Definir i aprovar la proposta del projecte de convivència i les seves adaptacions i modificacions posteriors.
2. Informar a la comunitat educativa del projecte de convivència i del funcionament de la comissió de convivència.
3. Efectuar el seguiment i la coordinació de l'aplicació del projecte de convivència escolar durant tot el curs a totes les etapes.
4. Aprovar la memòria anual del projecte de convivència.
5. Informar al consell escolar de les actuacions que es porten a terme per millorar la convivència al centre.
6. Impulsar les activitats de formació relacionades amb la millora de la convivència.
7. Establir criteris de coordinació amb serveis municipals: policia municipal, serveis socials, etc.
8. Sensibilitzar a la comunitat educativa en tots els aspectes relacionats amb la gestió de la convivència en el centre.
9. Avaluar les accions fetes per conèixer l'avenç realitzat o els ajustament que calguin.

Comissió de convivència específica o d'etapa

Missió: Intervenir en la resolució dels conflictes quan l'equip directiu ho sol·liciti i informar sobre el resultat de les intervencions. Coordinar el treball de les estructures participatives de l'alumnat en temes de convivència. Reflexionar sobre l'estat de la convivència en el centre, fer propostes de millora, coordinar la seva implantació i avaluar l'estat de la convivència en el centre.

Composició de l'equip:

- Cap d'estudis.
- Un representant de l'equip d'orientació.
- Un representant del professorat.
- Un representant de l'alumnat, quan s'escaigui.

Coordinació: Cap d'estudis de l'etapa corresponent

Freqüència: setmanal o mensualment

Funcions específiques:

1. Formular la proposta de Projecte de convivència i les seves adaptacions i modificacions posteriors.
2. Fer una anàlisi de les situacions concretes de convivència que es donen en el centre.
3. Identificar les mancances de convivència i les activitats que cal millorar.
4. Prendre decisions de les actuacions que cal fer davant d'un conflicte: procés de mediació, entrevista amb la família, entrevista amb el tutor/a, sanció, serveis externs (mossos esquadra, serveis socials...), derivació a l'equip d'orientació i en els casos més greus informar a la comissió de convivència del Consell Escolar.
5. Informar a l'equip docent que correspongui de les decisions preses.
6. Portar a terme les decisions preses, avaluar i seguir el procés.
7. Crear materials didàctics sobre la convivència per treballar amb els alumnes.
8. Cercar materials de suport per a les famílies.
9. Crear documents per enregistrar: incidències, actuacions fetes, avaluació i propostes de millora.
10. Informar trimestralment de les actuacions realitzades, fer avaluacions periòdiques i propostes de millora a la Comissió de convivència del Consell Escolar i/o a l'Equip Directiu.

Equip de mediació

Missió: Gestionar i dur a terme els processos de mediació que s'hagin acordat obrir com a via de solució de conflictes a la comunitat educativa, per part de la Comissió de Convivència específica o d'etapa.

Composició de l'equip: L'equip de mediació estarà format per 2 o 3 professors del centre. A més a més de l'equip de mediació l'escola pot comptar amb la col·laboració de professors, alumnes, famílies i/o personal no docent que ha rebut la formació específica en mediació i vulguin participar del projecte voluntàriament com a mediadors.

Coordinació: Un d'ells nomenat per l'equip directiu serà el coordinador de l'equip i formarà part de la comissió de convivència de l'escola.

Freqüència: en els casos que sigui necessari.

Funcions específiques de l'equip de mediació:

1. Elaborar, gestionar i animar el projecte de mediació de centre.
2. Impulsar la implantació del procés de mediació com una manera escaient de tractar certs conflictes de convivència a la comunitat educativa.
3. Integrar els diversos sectors de la comunitat educativa en la resolució de conflictes a través de la mediació.
4. Vetllar per la formació de persones de diversos sectors de la comunitat educativa en processos de mediació.
5. Dur a terme els processos de mediació que determini la Comissió de Convivència del centre.
6. Assessorar a la Comissió de Convivència específica o d'etapa a l'hora de determinar els casos que poden ser tractats a través de la mediació.

Funcions del coordinador/a o responsable de l'equip de mediació

1. Presidir i coordinar les reunions de l'equip de mediadors, fer-se responsable dels acords i, en l'àmbit de les seves funcions, assegurar la coherència entre el desplegament del servei de mediació amb el Projecte educatiu del centre (PEC) i el Caràcter propi.
2. Gestionar el servei de mediació del centre: elaborar l'agenda i organitzar el servei de mediació (qui farà la mediació, on, dia i hora).
3. Actuar d'enllaç entre els mediadors, el claustre de professors i l'equip directiu.
4. Dinamitzar les trobades de l'equip de mediació.
5. Fa el seguiment de les mediacions realitzades.
6. Vetllar per a que el servei disposi dels recursos necessaris.
7. Coordinar l'elaboració i l'avaluació el pla anual del servei de mediació.

Funcions dels mediadors

1. Mediar en els casos derivats al servei.
2. Informar al coordinador del procés i resultats de la mediació.
3. Donar suport si s'escau a altres processos de mediació duts a terme per altres persones mediadores (co-mediació).

Il·lustració 5: Cercle de diàleg. Maristes Sants- Les Corts (Barcelona)

Assemblea o Consell de delegats/des

Missió: Garantir la participació de l'alumnat en la vida del centre i implicar-los de manera directa en la millora, funcionament i presa de decisions democràtica en tots aquells temes que els afectin directament.

Composició de l'equip: Conjunt de delegats o delegades de cada grup classe i els representants electes dels alumnes del Consell Escolar. A les reunions del Consell de Delegats hi assistirà un membre de l'equip directiu, amb veu però sense vot, que col·laborarà com a moderador dels debats.

Freqüència: trimestralment

Funcions específiques de l'assemblea de delegats/des:

1. Promoure la participació de l'alumnat en les activitats educatives del centre.
2. Donar assessorament i suport als representants de l'alumnat del consell escolar, als quals faran arribar les necessitats específiques de cadascun dels cursos i classes.
3. Facilitar a l'alumnat l'exercici dels seus drets i l'acompliment de les normes de convivència del centre i els acords d'aula.
4. Col·laborar amb els òrgans de l'escola en aquelles tasques que se'ls requereixi.

Aprovació i difusió del projecte

És indispensable que les mesures i les iniciatives impulsades des del centre per a la millora de la convivència siguin conegudes i compartides per tota la comunitat educativa. Per a això és necessari determinar el procediment, el més senzill i eficaç possible, que garanteixi que els principis i aspectes fonamentals del projecte arribin a tots els membres de la comunitat.

El procés de difusió pot variar en funció de les característiques específiques de cadascun dels temes que es tracten en el projecte o bé, en funció dels col·lectius a qui vagi dirigit. Així, mentre el Projecte de Convivència del centre està enfocat a llarg termini i es recomana la seva difusió en moments puntuals separats en el temps, en el cas de les concrecions anuals necessàriament s'han de difondre a l'inici de cada curs escolar.

Algunes estratègies que poden contribuir a que tota la comunitat educativa tingui coneixement del projecte són les següents:

- Elaborar un document senzill que inclogui els aspectes més rellevants del Projecte de Convivència de centre. Aquest document estarà a disposició de tots els membres de la comunitat educativa i es donarà durant el procés d'acollida, a totes les persones que s'incorporin a la comunitat.
- Comentar els aspectes més rellevants del projecte i la seva concreció anual en les reunions d'inici de curs amb les famílies, alumnat, claustrs generals, AMPA, etc.
- Planificar activitats, a nivell de aula, centre i entorn, per tractar aspectes inclosos en el Pla de Convivència, com ara: Normes de convivència, activitats de caràcter preventiu, protocols d'intervenció, lectures recomanades, tríptics informatius, xerrades, escola de pares i mares (FEAC), etc.
- Facilitar l'accés del professorat als materials i recursos vinculats al Projecte de Convivència a través de la Intranet del centre.
- Desar a la pàgina web de centre el Projecte de Convivència i un resum del mateix, i obrir la possibilitat que s'aboquin opinions, suggeriments i propostes.

8.1 Difusió de les concrecions anuals del Projecte de Convivència

8.2 Difusió de les concrecions anuals dels protocols per a la millora de la convivència.

Seguiment, avaluació i revisió

El seguiment i l'avaluació del projecte de convivència és un aspecte clau per a la millora del centre, que garanteix la seva sostenibilitat en el temps i la qualitat del seu funcionament. Dur a terme el seguiment i l'avaluació ens permetrà prendre decisions, adaptar-nos a les noves circumstàncies i situacions que sorgeixen i reajustar els aspectes del nostre servei que no hagin funcionat adequadament. Aquest procés de revisió i avaluació del projecte ha d'estar sistematitzat per a garantir que el centre assoleixi els seus objectius i avanci en la millora de la convivència.

Anualment, la **Comissió de Convivència** del centre farà l'avaluació i la revisió del projecte de convivència. Periòdicament, es consideraran els següents aspectes per valorar la implantació i desenvolupament del projecte al centre:

- Grau de satisfacció general de la comunitat educativa amb la gestió de la convivència del centre. Resultats globals de les enquestes de satisfacció per alumnes, famílies i equip docent.
- Grau d'assoliment dels objectius generals i específics del projecte de convivència a través del seus indicadors.
- Avaluació de les activitats impulsades des de la comissió de convivència: sensibilització, difusió i formació.
- Valoració personal del funcionament de la comissió de convivència.
- Valoració de l'eficàcia de les actuacions realitzades (prevenció, detecció, intervenció) i recursos utilitzats en els protocols de millora de la convivència del centre.

Amb el conjunt de la informació recollida, els resultats del seguiment i les propostes de millora oportunes, la Comissió de Convivència elaborarà un **informe de conclusions o memòria**, amb la col·laboració de totes les persones implicades en la gestió de la convivència en el centre.

Les conclusions elaborades per aquesta comissió s'adreçaran al **Director/a** i s'incorporaran al **informe de revisió per part de la direcció** (IRD) del centre.

FASES DEL PROCÉS D' ELABORACIÓ I IMPLEMENTACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

FASES DEL PROJECTE	RESPONSABLE	DESTINATARIS	TEMPORITZACIÓ
0. Fase prèvia - Constitució de la comissió de convivència - Possibilitat de crear un grup o comissió mixta de treball	Equip directiu	Comunitat educativa	1r trimestre
1. Informació i sensibilització de la comunitat educativa	Equip directiu	Comunitat educativa	1r trimestre
2. Redacció del Projecte de convivència	Equip directiu	Comunitat educativa	
Contextualització			1r trimestre
Resultats de la diagnosi de necessitats			1r trimestre
Elaborar pla de formació			1r trimestre
Selecció d'objectius generals i específics			2n trimestre
Elaborar pla d'accions i incorporar a la programació general anual (PGA)			2n trimestre
Concreció de protocols per a la millora de la convivència			2n trimestre
3. Aprovació del Projecte de convivència	Equip directiu, claustre i consell escolar		3r Trimestre
4. Difusió del Projecte de convivència	Equip directiu, comissió de convivència	Comunitat educativa	3r Trimestre
5. Seguiment i avaluació	Equip directiu, comissió de convivència, claustre i consell escolar		Anual

CONCRECIIONS LOCALS

1. Introducció

El Col·legi Maristes Champagnat és un centre privat concertat de caràcter cristià que està ubicat al barri del Centre de la ciutat de Badalona. Badalona, és la tercera ciutat en nombre d'habitants de Catalunya amb una població de 223.166 habitants. Geogràficament es situa al nord de Barcelona, amb uns 6 quilòmetres de distància de la capital catalana.

El Col·legi Maristes Champagnat desenvolupa la seva tasca educativa en dos edificis separats, tot i que la seva proximitat (hi ha uns 500 metres entre edificis) fa que el context sociocultural sigui el mateix per tot el Col·legi. El barri del Centre – on està ubicat el Col·legi – és el centre històric de la ciutat Badalona i la majoria de la població és de classe mitjana, mitjana-alta. Tal i com estan distribuïdes les zones educatives, pel que fa a la preinscripció a centres sufragats en part per fons públics, la majoria de l'alumnat.

Contextualització geogràfica i social

Badalona, la ciutat on es troben ambdós edificis (Infantil-Primària i Secundària-Batxillerat), és una de les més antigues a Catalunya. Pertany a la província i l'àrea metropolitana de Barcelona. És la tercera ciutat en nombre d'habitants a Catalunya i la dinovena a l'Estat Espanyol.

Cal destacar que tant l'edifici d'Infantil-Primària com el de l'ESO-Batxillerat estan situats al barri del Centre que és on hi ha les entitats culturals i recreatives, coincidint amb la naturalesa històrica del centre com a nucli iniciador de la ciutat.

Característiques del centre

Maristes Champagnat és una escola concertada religiosa de 2 línies a les etapes d'Infantil, 3 línies a l'etapa de Primària i Secundària i 2 línies de Batxillerat. També ofereix els serveis de menjador i extraescolars. L'escola consta de dos edificis separats per uns 500 metres. A l'edifici del carrer Temple trobem les etapes d'Infantil i Primària i a l'edifici del Dos de Maig Secundària i Batxillerat (aquesta etapa no està concertada).

Procedència geogràfica dels alumnes

El Col·legi Maristes Champagnat de Badalona és una escola de gran tradició a la ciutat. És una institució que porta cent anys i durant tot aquest temps ha anat guanyant força i prestigi arreu de la ciutat.

Les places són sol·licitades per famílies de tot arreu de la ciutat, fins i tot per a nens de poblacions properes (Montgat, Santa Coloma de Gramenet, Montgat, Tiana). Tot i això, una mica menys de la meitat dels alumnes que venen a l'escola viuen al mateix barri del Centre o a barris propers a aquest i poden arribar caminant en un espai de temps de 10 a

15 minuts. Aquesta situació canvia a Batxillerat, etapa no concertada, on l'afluència d'alumnat és de diverses poblacions properes.

Característiques econòmiques, socials i culturals de l'alumnat

Amb algunes excepcions, la majoria de les famílies que trien aquesta escola com a opció d'ensenyament per als seus fills pertanyen a la classe mitjana – alta, mitjana o mitjana – baixa, la majoria d'ells amb un nivell d'estudis superior al de graduat escolar.

Pel que fa a altres aspectes, cal destacar que els pares estan d'acord amb que els seus fills rebin una formació en valors religiosos cristians (la qual cosa no vol dir, ni molt menys, que totes les famílies siguin creients ni practicants).

En relació als aspectes culturals val a dir que l'escola admet alumnes de qualsevol cultura i religió, sempre i quan, respectin l'ensenyament religiós que s'imparteix. Tenim alumnes xinesos, sud-americans, marroquins, russos (normalment adoptats), de l'est d'Europa... reflex del moviment migratori actual.

Grau d'implicació de les famílies en els projectes del centre.

Durant els últims anys les famílies han participat en els projectes que proposa l'escola de manera participativa tot i que la implicació és més alta a l'etapa d'infantil-primària. Convidem sempre a les famílies a implicar-se i col·laborar en tots els projectes tan d'aula com d'escola però és en els projectes comuns on hi ha més implicació.

L'AMPA convida a les famílies a participar de les activitats per mitjà de les vocals de cada curs.

Arrelament al territori i col·laboració amb entitats del municipi.

L'escola col·labora amb molts dels projectes de la ciutat tant a nivell escolar com de classe. Cada vegada més, com educadors participem dels grups de treball de la ciutat (Consell Escolar Municipal, grup de treball d'APS, Camins escolars, Consell dels Infants de Badalona, Filmets, participació en les festes de la ciutat amb la colla de geganters de l'escola, participació en activitats formatives del CRP (centre de recursos pedagògics), participació de les activitats culturals de la ciutat...

2. Fonamentació

Som un centre cristià que promou l'educació integral dels infants i joves a la manera de Sant Marcel·lí Champagnat, fundador dels Germans Maristes:

- Eduquem d'acord amb una concepció cristiana de la persona, de la vida i del món.
- Afavorim, amb la nostra intervenció educativa, la maduració afectiva, la integració social i el desenvolupament intel·lectual i físic de l'alumnat.
- Fomentem el creixement de les dimensions ètica i religiosa de la persona accentuant valors com la família, la llibertat, el sentit crític, la participació, la convivència i la pau.

- Afavorim la integració entre la fe, la cultura i la vida.
- Impartim una educació religiosa d'acord amb les orientacions de l'Església i valorem les aportacions d'altres confessions i creences.
- Programem i duem a terme processos de creixement i d'expressió de la fe des del respecte i la llibertat.
- Estimulem el sentit crític i el compromís per construir una societat més humana i més justa.
- Ens arrelem en la realitat cultural, social i humana de Catalunya i descobrim i valorem les seves riqueses.
- Ens sentim solidaris amb tots els centres educatius que promouen un servei a la societat.

El nostre Pla de Convivència es de treballa des de l'aula i des de tots els àmbits d'aprenentatge (no tan sols des de tutoria), perquè realment sigui un projecte de centre. Això suposa un canvi important en la metodologia de tot el professorat. A partir d'aquí, queda el compromís de mantenir el que hem treballat i generalitzar-ho, anant implicant a tota la comunitat educativa. De manera complementària i/o alternativa podríem aprofitar les jornades proposades a l'escola com: El dia de la Pau, la setmana de la Solidaritat, el lema de cada any, les JOVS (Jornades d'Orientació Vocacional), els Jocs Atlètics...

CONCRECIÓ DE LA CONTEXTUALITZACIÓ	
PRECEDENTS (ACTUACIONS PRÈVIES)	
FACTORS DEL CENTRE QUE PODEN INCIDIR EN LA CONVIVÈNCIA	FACTORS DE L'ENTORN QUE PODEN INCIDIR EN LA CONVIVÈNCIA
• Impuls de programes o projectes d'innovació pedagògica relacionats amb la convivència (<i>#aquiproubullying, tutoria i suport entre iguals, etc.</i>) • Organització de centre: servei de mediació, comissió de convivència, alumnes ajudants, en la mediació. • Línia metodològica de centre. • Formació del professorat en relació a temes de convivència i gestió positiva de conflictes.	• Grau de cohesió social • Coordinació amb projectes socioeducatius: Projectes d'aprenentatge i servei comunitari (APS), plans educatius d'entorn (PEE), taules de convivència, etc.) • Participació en Xarxes de centres educatius per a la millora de la convivència • Recursos de l'entorn: serveis de mediació comunitaris, serveis d'esports que ajudin a la cohesió social.
ANÀLISI DE LA CONFLICTIVITAT INTERNA (COMUNICATS, EXPEDIENTS) I EXTERNA	
• Identificar els principals problemes de convivència i les seves característiques (freqüència, intensitat, lloc i moment en què es produeixen). Normalment es produeixen entre hores de classe i a les entrades i sortides de l'escola. També, quan hi ha noves incorporacions en cursos intermitjos. Els incidents es distribueixen al llarg del curs, intensificant-se una mica a final de curs. • Analitzar l'origen o possibles causes que els generen. A nivell de primària, venen donats especialment per problemes específics conductuals d'alumnes, que necessiten especial seguiment	

per part de professionals. A secundària s'afegeix el problema de les relacions adolescents, així com els problemes familiars que es traslladen a l'escola.

- Analitzar el clima relacional de centre.
- També és important conèixer quines van ser les respostes donades a cadascuna d'aquestes situacions i el seu grau d'eficiència i les mesures de caràcter sancionador.
- Reflexió sobre el model d'intervenció que ens sembla més adequat (model punitiu o sancionador, model relacional, model restauratiu). S'ha d'analitzar cada situació concreta per a determinar la resposta més assenyada. Hi ha situacions, que deguda a la gravetat dels fets i el perfil del causant s'adiu una resposta més punitiva, i en d'altres, més restaurativa.

Diagnosi de necessitats. Situació de la convivència en el centre que permeti determinar els punts forts i febles i les necessitats del centre educatiu en matèria de convivència.

Veure el Excel de **Diagnosi Inicial** penjat a la mateixa carpeta.

[PdC-Diagnosi inicial.xlsx \(sharepoint.com\)](#)

3. Sensibilització

Per dur a terme la sensibilització del projecte de convivència es presenta a la comunitat educativa.

En els primers dies de setembre es presenta al claustre de professors els objectius generals i les actuacions que es volen posar en pràctica. També es genera un espai per buscar estratègies que ens ajudin a millorar la convivència en el centre, per tal que tots se sentin implicats.

La presentació a les famílies es fa a en el marc de les reunions d'inici de curs. En aquesta reunió, a part de la presentació d'aquells aspectes més rellevants del projecte hi haurà una part de sensibilització.

L'equip directiu és el responsable de dur-ho a terme.

4. Objectius generals i específics

		2019-2020	2020-2021
OG.1	Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar en l'elaboració i el desenvolupament del Projecte de Convivència		
OE.1.2	Elaborar una diagnosi sobre la situació de la convivència en el centre.	x	
OE.1.4	Constituir i dinamitzar la comissió de convivència	x	x
OG.2	Ajudar cada alumne a relacionar-se positivament amb si mateix, amb els altres i amb el món.		
OE.2.1	Potenciar l'autoconeixement, la interioritat i l'educació emocional per desenvolupar les competències socioemocionals.	x	x
OG.3	Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors inclusius compartits.		
OE.3.1	Garantir l'òptima incorporació dels nous membres en la nostra comunitat educativa.	x	x
OE.3.5	Garantir la igualtat d'oportunitats i promoure la participació de l'alumnat en la vida del centre.		x
OG.4	Fomentar la cultura del diàleg i la mediació escolar com a eina bàsica en la gestió de conflictes		
OE.4.2	Organitzar el servei de mediació al centre.	x	x
OG.5	Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.		
OE.5.5	Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.		x
		5	6

5. Plans d'acció

VALORS I ACTITUDS CONVIVENCIALS

Àmbit	Codi	Actuacions	Recursos	Responsable	Termini	Assoliment
Centre		Garantir que la informació del traspàs primària-secundària reculli les actuacions en situacions de conductes d'odi i discriminació amb l'alumnat.	Recurs I12 Informe de traspàs del Departament d'Educació.	Caps d'Estudis	2n trimestre	
		Incloure activitats relacionades amb la coeducació en el pla d'acció tutorial.	Recurs B6 Planificació del PAT	Caps d'Estudis	3r trimestre	
		Recollir en la carta de compromís elements que potenciïn l'educació igualitària.	Recurs B5 Carta de compromís	Direcció	2n trimestre	
Aula		Utilitzar l'espai igualtat de gènere dins del web Família i Escola. Junts X l'Educació.	Recurs D3 Mosaic	Direcció	3r trimestre	

EDUCACIÓ INTERCULTURAL /SOCIOEMOCIONAL						
Àmbit	Codi	Actuacions	Recursos	Responsable	Termini	Assoliment
Aula		Recollir en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre per promoure la competència social.	Recurs F4 Carta de compromís	Direcció	2n trimestre	

RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Àmbit	Codi	Actuacions	Recursos	Responsable	Termini	Assoliment
Centre		Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre l'aplicació de mesures d'intervenció i resolució dels conflictes per intervenir davant dels conflictes lleus.	Recurs H1 Enquestes de satisfacció	Direcció	3r trimestre	

6. Gestió i organització de recursos

- **Recursos humans i materials:** inclou l'organització i la gestió de les persones (alumnat, docents, famílies i altres professionals), com s'agrupen, quines funcions duen a terme i com es relacionen i la gestió dels materials. Descripció i funcions de: comissions de convivència, equip de mediació, facilitadors, assemblees o junta de delegats (composició, pla de reunions, pla de treball).

Els recursos humans i materials que dediquem a l'escola per la prevenció i millora de la convivència són diversos. Aquests recursos estan duplicats ja que tenim dos edificis: infantil-primària per un costat i ESO-BATX per un altre.

1. A nivell de **professorat** hi ha l'**equip de convivència** que s'encarrega de la gestió de les incidències i problemes de convivència de cada edifici; l'**equip de mediació**, que està format per professors i alumnes i s'encarrega de portar les mediacions que es fan a l'escola i difondre la cultura de la mediació a l'escola (formació, tutories, comunicació).

També vam engegar el projecte del departament d'educació **#aquiproubulling** de prevenció de l'assetjament escolar i del que tenim una persona encarregada a l'escola.

Per últim, des de l'**espai tutoria**, els tutors dels diferents grup classe treballen temes transversals com l'assertivitat, la mediació, el respecte, l'autoestima... que ajuden a la millor comprensió de tots els temes implicats en la gestió de la convivència escolar.

2. A nivell d'**alumnat** també tenim **equips de mediadors** a tots els cursos a partir de 4t de primària i fins a Batxillerat que s'encarreguen de difondre la cultura de la mediació a l'escola i de fer mediacions amb altres alumnes.

Les **assemblees de classe** són un altre espai trimestral on cada grup classe aprofita per parlar dels temes que els preocupen com a grup i mirar de trobar solucions (de vegades aquests temes que es treballen tenen relació amb la convivència escolar).

Les **assemblees de delegats** que es fan també de forma periòdica són un espai on els delegats i sots-delegats de cada grup classe porta els temes que els preocupen per poder treballar-los conjuntament com escola i d'altres temes que proposen els dinamitzadors de forma més transversal.

Finalment, de l'equip **#aquiproubulling**, hi ha un equip d'alumnes de secundària que s'encarrega de vetllar per la bona convivència en el seu curs i per detectar possibles cassos d'assetjament entre companys.

3. A nivell de **famílies**, les persones amb les que contactem quan hi ha un problema de convivència greu és amb les **vocals de l'AMPA** de cada curs. Elles són les que ens fan de pont amb la resta de famílies per treballar de forma conjunta amb l'escola amb les decisions preses.

4. **Altres professionals** que també contribueixen a la prevenció i millora de la convivència són: els **Mossos d'Esquadra** que ens fan xerrades anualment als cursos de l'ESO per treballar temes com: les xarxes socials i l'assetjament, llei del menor o el consum de substàncies il·legals, assetjament. **Altres professionals** que en algun moment concret han vingut per fer xerrades o tallers sobre violència de gènere per l'alumnat de batxillerat.

- **Temps i espai:** inclou l'organització i la gestió del temps com a recurs funcional que es concreta bàsicament en l'horari i el calendari i la dels espais propis, compartits, específics, etc. En aquest sentit, és important tenir en compte aspectes la concentració d'una matèria en una mateixa franja horària (última hora del dia) o la distribució dels cursos més complexos en determinades zones del centre que són factors que poden dificultar la convivència i el procés d'aprenentatge. Descripció i horaris de: aula de convivència, aula de mediació.

En el cas d'**infantil-primària** els horaris tenen en compte els diferents moments vitals dels alumnes per repartir les activitats dels dia (entrada relaxada a infantil, projectes o ambients per les tardes, flexibilitat horària en el cas de primària on el mateix tutor decideix en quins moments col·locar les diferents activitats. Tot pensat en el benestar dels alumnes i en la millora de la convivència.

En el cas de **secundària** els horaris sí tenen en compte l'agrupament d'hores d'alguna matèria (com és el cas d'EF) però estem dissenyant la millora d'aquest horari pel proper curs 21-22 on els alumnes també disposarien d'entrada relaxada i de franges de projectes seguides al llarg del dia.

Si parlem dels **espais**, aquest curs amb la situació especial de pandèmia, cada grup-bombolla ha tingut el màxim d'hores possibles en el seu espai –classe. Entrades diferents, horaris d'entrades graduals, itineraris per l'escola diferenciats i espais propis pels temps d'esbarjo... tot això ha fet que, per una banda, la convivència entre les diferents classes i cursos hagi canviat completament i aquesta poca interacció ha fet que no hi hagin tantes incidències. Per una altra banda, el fet d'estar tantes hores en un mateix espai amb els mateixos companys, també ha incrementat el malestar de l'alumnat a nivell emocional.

Fins el curs passat a secundària, vivíem amb el sistema aula-professor: a cada hora els alumnes canviaven de classe i es movien per tot l'edifici. Això els permetia fer un "break" a cada hora i prendre l'aire abans de començar la següent classe. Aquest sistema afavoria la convivència escolar ja que els alumnes es barrejaven molt més i tenien més espais d'esbarjo.

- **Coneixement i lideratge:** inclou el conjunt de metodologies, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i intercanvi de coneixement entre els membres de la comunitat escolar i educativa així com el desenvolupament de les competències necessàries per a compartir-lo i utilitzar-lo de la millor manera possible. En aquest sentit, l'estil docent del professorat, així com la seva capacitat de lideratge, són, per últim, altres factors fonamentals per garantir un bon clima de centre que faciliti el procés educatiu i escolar dels alumnes.

Les metodologies troncales a la nostra escola són: els ambients a infantil i primer cicle de primària, els projectes i els EVA (espais vitals d'aprenentatge) a primària i els projectes, els processos i les EVA a secundària-batxillerat. Totes aquestes metodologies actives promouen l'aprenentatge significatiu i tenen en compte l'atenció a la diversitat del nostre alumnat.

Centre d'interès	Nom del recurs	Periodicitat de reunions
Millora de la convivència	Comissió de convivència general o del Consell Escolar	Una vegada al trimestre a la reunió del consell escolar
	Comissió de convivència específica o d'etapa	Una vegada a la setmana
	Equip de mediació	Quan és necessari
	Equips per la convivència (Educació primària)	Quan és necessari
	Servei comunitari de guaites (Educació secundària)	Una vegada al mes i en el moment que sigui necessari
Representativitat i participació escolar	Assemblea o junta de delegats/des	Una vegada al mes
Millora de l'entorn escolar	Proposta Eco delegats/des	Quan és necessari
Suport acadèmic i personal	Tutoria entre iguals	Quan és necessari
	Grups interactius	Quan és necessari
	Ajuda entre iguals	Una vegada al trimestre o quan és necessari
Participació social i ciutadana	Consell d'infants	Una vegada al trimestre
	Voluntariat	Segons projecte
	Proposta Ambaixadors de mobilitat	Quan és necessari

7. Accions formatives

Curs acadèmic	Àmbit	Nom de l'acció formativa	Nivell d'aprofundiment	Durada (h)	Modalitat	Període	Destinatari
2018-2019	Convivència i mediació dels conflictes	Convivència i mediació del centre Enfocament Restauratiu global per a la gestió de les relacions i el conflicte	Desenvolupament	15h	Presencial	2n trimestre	Professorat ESO-Batxillerat
2018-2019	Estructura i gestió de recursos	Elaboració Projecte d'Innovació Pedagògica #Aquiproubullying	Desenvolupament	30h	Semipresencial	2n trimestre	Professorat
2018-2019	Convivència i mediació de conflictes	Pràctiques restauratives	Desenvolupament	4h	Presencial	2n trimestre	Caps d'Estudis Inf-Pri/ ESO-Batx
2018-2019	Convivència i mediació de conflictes	Mediació escolar	Desenvolupament	15h	Presencial	3r trimestre	Alumnat d'ESO
2020-2021	Convivència	#Aquiproubullying	Desenvolupament	6h	Presencial	2n trimestre	Alumnat 1r cicle d'ESO
2021-2022	Coeduca't	Coeduca't amb el currículum.	Sensibilització	12h	Presencial	3r trimestre	Professorat Alumnat

8. Aprovació i difusió del projecte de convivència

APROVACIÓ

El projecte es presenta i s'aprova en una reunió del Consell escolar el 21 de juny de 2021.

DIFUSIÓ:

Per fer una bona difusió del projecte, tindrem en compte les següents accions:

- Elaborar un document que inclogui els aspectes més rellevants del Projecte de Convivència de centre que estarà a disposició de tots els membres de la comunitat educativa, es donarà durant el procés d'acollida, a totes les persones que s'incorporin a la comunitat.
- Comentar els aspectes més rellevants del projecte i la seva concreció anual en les reunions d'inici de curs amb les famílies, alumnat, claudres generals, AMPA, etc.
- Planificar activitats, a nivell d'aula, centre i entorn, per tractar aspectes inclosos en el Pla de Convivència, durant el projecte amb tu, a les sessions de tutoria, a les trobades formatives amb les famílies com ara: normes de convivència, activitats de caràcter preventiu, protocols d'intervenció, xerrades i dinàmiques a l'escola de pares i mares, etc.
- Facilitar l'accés del professorat als materials i recursos vinculats al Projecte de Convivència a través de la Intranet del centre. Comunicar-ho durant els primers dies abans de l'inici de curs
- Desar a la pàgina web de centre el Projecte de Convivència i un resum del mateix.

Difusió de les concrecions anuals del Projecte de Convivència

La concreció anual del Projecte de Convivència, s'inclourà en la Programació General Anual del centre (PGA) i la seva difusió, als diferents òrgans i sectors de la comunitat escolar, es realitzarà simultàniament a la resta d'iniciatives i plans d'acció que es vulguin endegar durant el curs escolar, després de la seva aprovació per part de l'Equip Directiu del centre i el Consell Escolar.

En aquest apartat es concretarà què, a qui i com es donarà a conèixer el Projecte de Convivència. La forma en què es presenti pot variar depenent de a qui es dirigeixi. Els tutors i tutores, per exemple, podran dedicar una sessió de tutoria a donar a conèixer el pla a l'alumnat, adaptant la informació a la seva edat i utilitzant dinàmiques adequades; la presentació al claustre pot córrer a càrrec de la comissió de convivència específica o del director o directora del centre; les famílies poden ser informades a través de la pàgina web del centre, en les reunions de començament de curs, en entrevistes amb els tutors i tutores o per mitjà de circulars.

Difusió dels protocols per a la millora de la convivència

Per garantir que tota la comunitat educativa rebi informació sobre tots els protocols establerts per a la millora de la convivència en el centre, entre els temes de les reunions de principi de curs amb les famílies, hi haurà un apartat referent a aquest àmbit.

Per que fa a la comunicació interna i externa, a la pàgina web i a la intranet del centre hi haurà la informació necessària per garantir que la informació estigui a l'abast de tots els membres de la comunitat escolar en qualsevol moment.

9. Seguiment, avaluació i revisió del projecte de convivència

El seguiment i l'avaluació del projecte de convivència és un aspecte clau per a la millora del centre, que garanteix la seva sostenibilitat en el temps i la qualitat del seu funcionament. Dur a terme el seguiment i l'avaluació ens permet prendre decisions, adaptar-nos a les noves circumstàncies i situacions que sorgeixen i reajustar els aspectes del nostre servei que no hagin funcionat adequadament.

La **Comissió de Convivència** del centre farà l'avaluació i la revisió del projecte de convivència. Amb **periodicitat anual**, es consideraran els següents aspectes per valorar la implantació i desenvolupament del projecte en el centre:

- Grau de satisfacció general de la comunitat educativa amb la gestió de la convivència del centre. Resultats globals de les enquestes de satisfacció per alumnes, famílies i professorat.
- Grau d'assoliment dels objectius generals i específics del projecte de convivència a través dels seus indicadors.
- Avaluació de les activitats impulsades des de la comissió de convivència: sensibilització, difusió i pla de formació.
- Valoració com a equip del funcionament de la comissió de convivència.
- Valoració de l'eficàcia de les actuacions realitzades davant dels problemes de convivència (prevenció, detecció, intervenció) i recursos utilitzats.

Les conclusions elaborades per aquesta comissió s'adreçaran al **Director/a** i s'incorporaran al informe de revisió per part de la direcció (IRD) del centre.

A continuació s'especifiquen els indicadors de satisfacció que permeten conèixer el grau d'assoliment dels objectius específics. Els resultats del seguiment i, si escau, les propostes de millora, s'inclouen en la memòria anual del centre.

Taules de definició d'indicadors

OG.1 Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.

Objectius específics	Codi	Indicadors	Responsable del càlcul	Origen de les dades	Moment mesura	Fórmula de càlcul	Valor conforme
1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.	IN.1.2.1	Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre	Equip directiu	Actes de reunió https://maristes.sharepoint.com/:b:/s/fch/esc/cha/dir/eqdir/EWsalhz9AjNDncAvUoemuYkBHWzqfF1KgNv98oYaUMbnQA?e=2DwkqU	Curs 18-19	Rúbrica	Centre
1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.	IN.1.4.2	Percentatge de reunions realitzades per la comissió de convivència	Comissió de convivència	Actes de reunió	Anual	(Nombre de reunions realitzades/nombre de reunions indicades)*100	3

OG.2 Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.

Objectius específics	Codi	Indicadors	Responsable del càlcul	Origen de les dades	Moment mesura	Fórmula de càlcul	Valor conforme
2.1 Potenciar l'autoconeixement, la interioritat i l'educació emocional per desenvolupar les competències socioemocionals.	IESC.O85	Percentatges d'alumnes que participen a les convivències d'aprofundiment (6è PRI, ESO, BTL)	Coordinador de pastoral	QCI	Anual	(nombre alumnes participants/Nombre total alumnes etapa)*100	Centre
	IESC.O86	Índex de convivències d'aprofundiment realitzades. (global)	Coordinador de pastoral	QCI	Anual	(Nombre de cursos que han fet convivència/nombre de cursos)	Centre
	IESC.O91	Índex d'activitats d'interioritat realitzades. (INF/PRI/ESO/BTL)	Coordinador de pastoral	OCI	Anual	(Nombre activitats interioritat realitzades/activitats interioritat planificades)*100	80%

OG.3 Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.

Objectius específics	Codi	Indicadors	Responsable del càlcul	Origen de les dades	Moment mesura	Valor conforme
3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres en la nostra comunitat educativa.		Grau de satisfacció del procés d'acollida, adreçades als diversos sectors de la comunitat	Responsable de millora contínua	ESALU, ESPRO, ESFAM	Anual	70%
3.5 Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista.		Índex d'absentisme	Secretaria	Departament d'Educació	Anual	0
		Índex d'abandonament escolar	Secretaria	Departament d'Educació	Anual	0

OG.4 Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.

Objectius específics	Codi	Indicadors	Responsable del càlcul	Moment mesura	Fórmula de càlcul	Valor conforme
4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.	IESC.076	Índex incidències de convivència registrades (per etapes) (INF, PRI, ESO, BTL)	Comissió de convivència	Trimestral	núm. incidències registrades (lleus i greus)/núm. total d'alumnes etapa	Inf/prim 10% Eso 40% BTL 10%
	IESC.077	Percentatge d'alumnes amb incidències registrades (per etapes) (INF, PRI, ESO, BTL)	Comissió de convivència	Anual	(alumnes amb incidències registrades/núm. Total alumnes etapa)*100	Inf/prim 10% Eso 15% BTL 10%
	IESC.078	Percentatge de conflictes tractats a través de la mediació (INF, PRI, ESO, BTL)	Equip de mediació	Anual	(núm. casos tractats per mediació/núm. casos tractats per la comissió de convivència)*100	20%
	IESC.079	Percentatge de conflictes resolts a través de la mediació (INF, PRI, ESO, BTL)	Equip de mediació	Anual	(núm. casos resolts per mediació/núm. casos derivats a l'equip de mediació)*100	80%

OG.5 Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

Objectius específics	Codi	Indicadors	Responsable del càlcul	Origen de les dades	Moment mesura	Fórmula de càlcul	Valor conforme
5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.		Seguiment del PO.05.02– Prevenció i gestió de conflicte	Comissió de convivència	Comunicat de millora de la convivència	Anual		

10. Experiències i bones pràctiques

TÍTOL DE L'EXPERIÈNCIA

FOTOGRAFIA

TÍTOL: #aquiproubullying (Stalkbusters)	FOTOGRAFIA:
--	--

OBRA EDUCATIVA	MARISTES CHAMPAGNAT
PERSONES IMPLICADES	Equip d'orientació ESO
ETAPA O ETAPES	SECUNDÀRIA
NIVELL O NIVELLS	TOTS
ÀREES O MATÈRIES IMPLICADES	TOTES

TEMES I ÀMBITS D'ACTUACIÓ (Marqueu les caselles corresponents)	
TEMES	
Actituds i valors convivencials	
☒ Coeducació	☒ Educació intercultural
☒ Educació per la pau	☒ Educació socioemocional
☒ Educar en l'esforç i la responsabilitat	☒ Educar en el respecte
☒ Educar en la gestió positiva de conflictes	☒ Inclusió
Resolució de conflictes	
☐ Absentisme	☒ Gestió i resolució positiva de conflictes
☒ Conflictes greus	
Organització de centre	
☐ Acollida	☒ Comunicació
☒ Normes de convivència	☒ Estructura i gestió de recursos
☒ Participació	
ÀMBITS D'ACTUACIÓ	
☒ Aula	☒ Centre ☐ Entorn

OBJECTIUS DE L'EXPERIÈNCIA (objectius principals que es volen aconseguir amb l'experiència)

1. Implicar la comunitat escolar davant els casos d'assetjament.
2. Potenciar el compromís actiu de l'alumnat en la prevenció i detecció dels casos d'assetjament.
3. Fomentar la gestió positiva dels conflictes.
4. Contribuir al desenvolupament personal i social de l'alumnat.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA (màxim 200 paraules)

Alguns alumnes de 1r i 2n d'ESO van rebre una formació sobre assetjament i mediació escolar durant el curs 2018-2019.

El curs 2019-2020, els alumnes i l'orientadora formen un equip de convivència (Stalkbusters) en el que s'organitzen activitats de sensibilització per tota la comunitat educativa i es comenten els problemes de convivència de l'escola. L'objectiu és prevenir l'assetjament i detectar possibles casos per intervenir-hi de la millor forma possible.

Durant el confinament l'equip segueix amb les seves trobades per treballar i analitzar qualsevol tipus d'actitud que suposi el malestar d'un grup o de qualsevol membre de la comunitat educativa

Durant el curs 2020-2021, l'equip que ara estan a 2n cicle d'ESO segueix vetllant pel benestar de la comunitat i s'han preparat per fer sessions de formació als nois i noies de 1r i 2n d'ESO que formaran part de l'equip a partir del curs vinent.

AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA DE CENTRE.

Fa tres cursos, ens vam endinsar en aquest projecte de l'XTEC per prevenir l'assetjament escolar. Alguns membres de la comunitat educativa vam rebre una intensa formació en la qual ens vam preparar per implementar-lo a l'escola. El curs següent, vam formar un total de 13 alumnes de l'ESO i ens vam posar en marxa: vam crear l'equip dels Stalkbusters, que ens vam començar a reunir un cop per setmana. Amb ells, durant dos cursos, hem sensibilitzat alumnes i professors, hem analitzat casos, hem dut a terme mediacions i altres accions per tal que els conflictes no evolucionin en assetjament.

Aquest curs, ens hem continuat reunint de forma puntual seguint les mesures de prevenció per la COVID. Hem continuat realitzant accions contra el assetjament escolar i també hem organitzat el que farem el tercer trimestre: la formació d'alguns alumnes de 1r i 2n d'ESO. En total farem formació a 17 alumnes de 1r d'ESO i 14 alumnes de 2n d'ESO. Aquesta serà molt

especial, ja que els mateixos alumnes dels Stalkbusters, que ara fan 3r i 4t d'ESO, faran de formadors, juntament amb l'orientadora d'ESO.

En aquesta projecte i amb la formació, aprenem què és l'assetjament, la comunicació assertiva, els tipus de conflictes, el tractament de dades a les xarxes, entre d'altres. A l'escola estem convençuts que, amb la participació de l'alumnat, la convivència pot ser molt més positiva i, en un futur, voldríem que no hi hagués cap mena d'assetjament en el nostre centre, per tal que puguem créixer i aprendre en un entorn saludable.

FITXERS ADJUNTS

<https://www.badalona.maristes.cat/noticies/aquiproubullying>

Annex

A. Carta de compromís educatiu

Formulació de la carta de compromís educatiu del centre, on s'expressin els objectius necessaris per a assolir un entorn de convivència i respecte pel desenvolupament de les activitats educatives i on es potencii la participació de les famílies en l'educació dels seus fills i filles.

Veure [orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu](#).

B. Normes de convivència de centre

Normes de convivència a nivell de centre

Els nostres centres educatius necessiten comptar amb uns referents clars que facilitin les relacions cordials entre tots els membres de la comunitat i al mateix temps serveixin de guia per intervenir davant els conflictes que es produeixen, de forma eficaç, reduint la inseguretat i la incertesa en les formes d'actuar.

Les normes són l'instrument regulador de la convivència del centre que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

El nostre model de gestió democràtica de la convivència supera l'elaboració d'una llista detallada de normes o supòsits i les conseqüències davant el seu incompliment. Tenim en compte que les normes en ajuden a regular els conflictes, però que els conflictes són inherents a la convivència entre les persones. Per tant dediquem els nostres esforços a proporcionar les respostes més adequades i justes als conflictes que es produeixen. Entenem per respostes adequades, aquelles actuacions que tenen en compte a totes les persones i ajuden a transformar els conflictes en oportunitats d'aprenentatge per a tothom, especialment els alumnes.

En funció del context i de l'especificitat local cada centre educatiu concreta les normes de convivència a les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC), d'acord amb el que estableix el [Decret 102/2010, de 3 d'agost](#), d'autonomia dels centres educatius. Les NOFC es publiquen a la pàgina web del centre, perquè siguin conegudes per tota la comunitat educativa. La revisió de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre es realitzen cada 3 anys, a proposta de la direcció, havent escoltat les demandes dels membres de la comunitat educativa. Les modificacions s'aproven per consens al claustre i al consell escolar, abans de l'inici del període lectiu.

Els **principis** generals **d'actuació** que utilitzem en cas **d'incompliment** de les normes de convivència del centre són:

- Garantim els drets fonamentals de les persones i el seu valor, respecte i dignitat.
- Mantenim la ment oberta, evitant fer judicis, la crítica negativa i els retrets.
- Intervenim de forma mínima i necessària, evitant la reiteració d'actuacions.
- No magnifiquem els fets, i intervenim amb tots els implicats des de l'àmbit psicoeducatiu promovent la responsabilització de tothom.
- Les intervencions sempre tenen una finalitat educativa tant per les persones implicades directament com per a la resta de la comunitat. Sempre que sigui concordant amb aquesta finalitat, la mesura correctora inclou alguna activitat d'utilitat social per al centre o la comunitat.
- En cas de constatació d'un delictes, comuniquem les nostres actuacions a les autoritats pertinents.

Compromisos a nivell d'aula

Una de les raons principals per la qual infants i joves venen a l'escola és per socialitzar-se, per estar amb els seus amics i amigues. A nivell relacional tenen molt per aprendre i cometem molts d'errors. Han d'aprendre com gestionar les seves relacions, com fer amics i continuar sent ells mateixos, com estar en desacord o discutir amb els seus mestres i professors i els seus companys i companyes d'una manera respectuosa, com expressar emocions intenses i ser escoltats, com escoltar els altres amb empatia, com negociar i com aconseguir consens.

Els errors en aquestes aspectes poden ser la base de baralles verbals i també físiques; amb freqüència aquests errors són descrits com a "**mal comportament**" o "**conductes disruptives**" en comptes de ser entesos com a errors que apareixen per la manca d'habilitats per gestionar aquestes situacions d'una manera més efectiva. Pensar en les **conductes inadequades o antisocials com a errors** és una bona manera de fer-hi front a través de pràctiques restauratives.

Per a un educador restauratiu, un error de comportament és quan una persona (infant, jove o adult) actua de manera que ella mateixa ha acordat que era inapropiada per satisfer les seves necessitats i les dels altres. Si a classe o a la sala de mestres l'acord en relació amb les normes que regulen el grup ha estat pres de manera genuïna i consensuada, basat en les necessitats de tothom, un fracàs en l'acompliment d'aquest acord és quelcom que necessita ser adreçat i reparat.

A les escoles hi ha d'haver **coherència** entre les respostes de l'equip docent quan els alumnes cometem algun error en l'aprenentatge acadèmic i les respostes quan comentem algun error de comportament. Els adults responen de manera diferent quan els errors conductuals es consideren com una manera de mostrar les necessitats emocionals, socials o cognitives no cobertes i, en conseqüència, com una oportunitat per a la reflexió i la reparació.

C. Protocols per a la millora de la convivència

Els protocols de centre per a la millora de la convivència preveuen els nivells d'actuació següents:

- **Nivell preventiu:** en la part preventiva aquests protocols recullen les actuacions i mesures que el centre porta a terme per desenvolupar els valors i les actituds que contribueixen a crear un bon clima escolar i a capacitar tots els alumnes i la comunitat escolar en el foment de la convivència així com per minimitzar els factors de risc vinculats a determinades conductes, greument perjudicials per a la convivència.
- **Nivell de detecció i valoració:** els protocols inclouen indicadors que permeten, a qualsevol membre de la comunitat educativa, detectar conductes o situacions greument perjudicials per a la convivència. A més, recullen els mecanismes de valoració que confirmen o descarten qualsevol sospita de conducta o situació greument perjudicial.
- **Nivell de notificació o derivació:** els protocols inclouen també els mecanismes de notificació o derivació a les instàncies administratives pertinents.
- **Nivell d'intervenció:** aquests protocols inclouen, a més de les mesures correctores i sancionadores que cal dur a terme davant les faltes o conductes greument perjudicials per a la convivència, les mesures educatives oportunes: actuacions educatives i reparadores adreçades a tots els alumnes, tant als implicats en un conflicte (alumnes agressors i alumnes agredits) com a la resta del grup classe (alumnes observadors) i mesures d'informació, suport i orientació a les famílies.

Cada centre gestiona les situacions potencialment conflictives tenint en compte els criteris pedagògics del seu Projecte Educatiu i en el marc de la normativa vigent. També, disposa de l'assessorament de l'Equip de Protecció a la Infància (EPI), dels professionals dels serveis educatius i, si escau, de la Inspecció Educativa.

En els casos particularment complexos o que no es puguin resoldre pels canals ordinaris, qualsevol membre de la comunitat escolar pot adreçar-se a la **Unitat de Suport a la Convivència Escolar** del Departament d'Educació, que ofereix assessorament telefònic i també presencial en el cas que els serveis territorials ho considerin necessari (telèfon 935 516 968 i adreça electrònica info.ensenyament@gencat.cat).

Els protocols i procediments que cal seguir quan es compromet la protecció dels infants, que s'han elaborat a nivell institucional són:

- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció en cas d'abús sexual](#)

Els protocols per a la millora de la convivència elaborats per el Departament d'Educació són els següents:

- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conflictes greus.](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament i ciberassetjament entre iguals.](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI.](#)
- [Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme.](#)

En col·laboració amb altres departaments, també s'han elaborat els protocols següents per a la millora de la convivència:

- Protocol d'actuació entre els departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament de detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.
- Protocol d'actuació entre el Departament de Benestar Social i Família i el Departament d'Ensenyament de l'Administració de la Generalitat de Catalunya per garantir una intervenció coordinada en situacions de conflicte, assetjament escolar o comissió d'una infracció penal denunciada en les quals estiguin implicats menors de catorze anys.
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i de discriminació.](#)
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció de processos de radicalització als centres educatius.
- Protocol de detecció i intervenció enfront dels NGJOV (Nous Grups de Joves Organitzats i Violents).

Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu

Justificació

Els centres són el marc idoni per implementar mesures preventives que facilitin la convivència a les aules. Tot i aquest treball preventiu, poden donar-se conductes i actes que perjudiquin greument la convivència, que afectin les relacions entre iguals o les relacions entre l'alumnat i el professorat.

Missió

Donar una resposta ràpida i educativa als conflictes greus que es donin en l'àmbit escolar.

Objectiu general

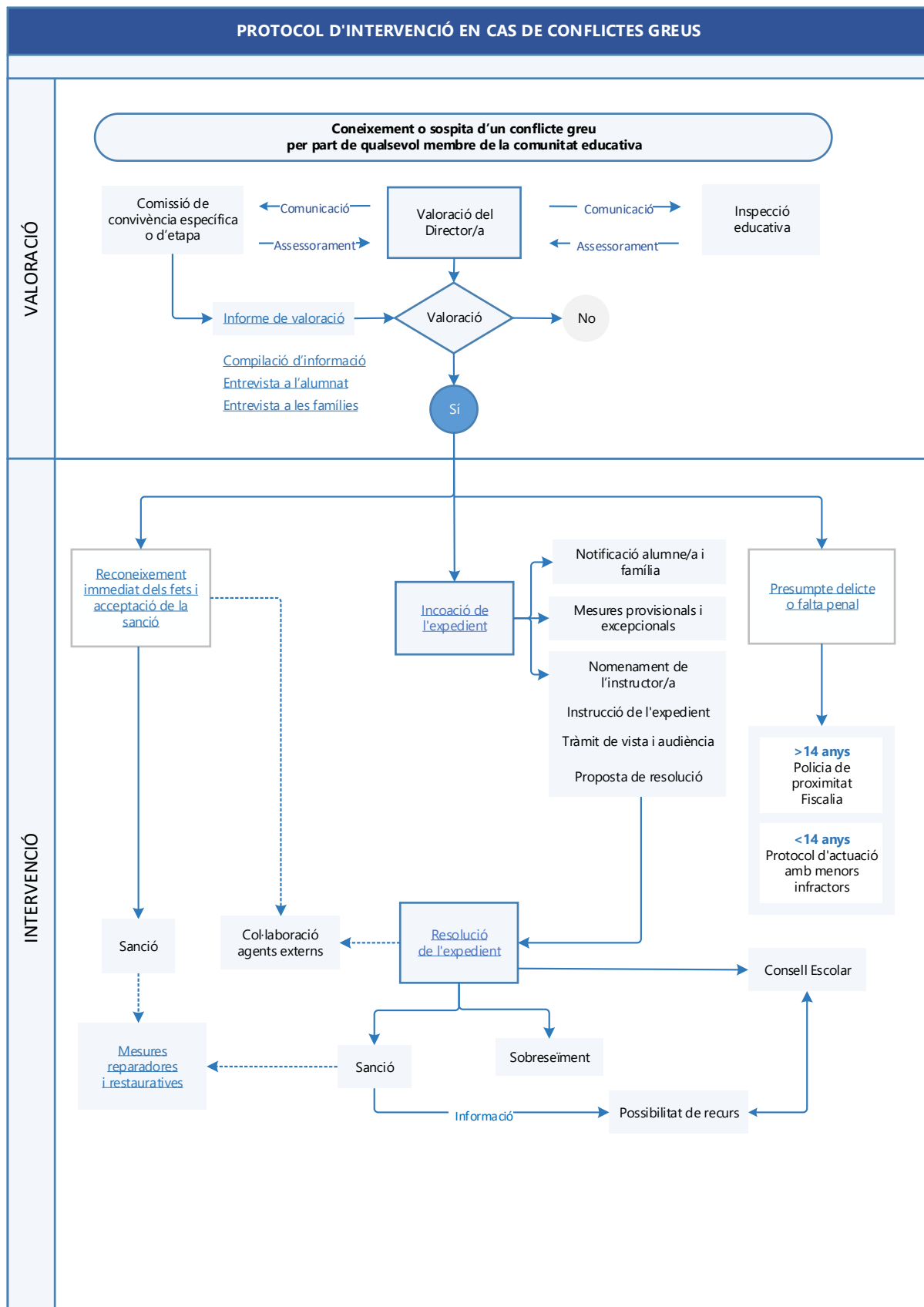
Dotar a les escoles maristes de Catalunya d'una eina per valorar i intervenir davant de conflictes greus.

Objectius específics

1. Promoure actuacions immediates de contenció i reforçar les mesures de protecció i control.
2. Facilitar un circuit d'intervenció únic i comú a tots els protocols per a la millora de la convivència del centre.
3. Establir un circuit de coordinació entre els diferents membres de la comunitat escolar i educativa implicats en la gestió de conflictes greus.

Les **conductes** dels alumnes **greument perjudicials per a la convivència** del centre són considerades **faltes greus** i, en conseqüència, mereixedores d'una **sanció**. Aquestes conductes són les següents:

1. Els actes greus d'indisciplina, les injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, canvis o suplantació de la identitat digital, vexacions o humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, el deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atemptin greument contra la seva intimitat o integritat personal, inclús quan es facin per mitjà de les xarxes digitals i/ o aparells tecnològics.
2. L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, el deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre, la falsificació o la sostracció de documents i materials acadèmics i la suplantació de personalitat en actes de la vida escolar, inclosa la suplantació de la identitat en xarxes informàtiques.
3. El deteriorament greu causat intencionadament de les dependències o els equipaments del centre i del material d'aquest.
4. Els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut, i la incitació al consum.
5. La comissió reiterada d'actes contraris a les normes de convivència del centre.
6. La captura, emmagatzematge, tractament o difusió, per mitjans analògics o digitals, de dades de caràcter personals, inclosa la imatge, el vídeo, l'animació, el text o la veu, de qualsevol membre de la comunitat educativa sense el seu consentiment exprés, quan se'n derivin conseqüències greus.
7. Els actes o les conductes abans esmentades que impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats seran considerades especialment greus. També quan es realitzin contra l'alumnat més vulnerable per les seves característiques personals, socials o educatives.

II-lustració 6: Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu

CONFLICTES GREUS O MOLT GREUS. Concrecions locals FET

Nivell	Actuacions	Responsables	Destinatari
PREVENTIU	Tutories programades als diferents nivells sobre: assertivitat, mediació, respecte...	Tutors	Alumnes
	Actuacions de formació i prevenció de l'equip #aquiproubulling	Orientació	Alumnes
	Projecte amb tu els dos primers dies de setembre	Tutors	Alumnes
DETECCIÓ I VALORACIÓ	El professorat que ha estat present en el conflicte o l'ha detectat envia full de convivència als coordinadors que ho valoren a l'EN	Coordinadors	EN
	A l'equip de convivència es valoren les incidències enviades pel professorat i es determina l'acció a fer	Equip convivència	tutors
NOTIFICACIÓ O DERIVACIÓ	Els coordinadors notifiquen la proposta de sanció a l'equip de convivència	Coordinadors	Equip de convivència
	L'equip de convivència ratifica o proposa la sanció o la mediació a fer als coordinadors o tutors	Equip de convivència	Tutors/ coordinadors
	Els tutors informen a les famílies i als alumnes de la incidència i de la sanció o acció presa.	Tutors	famílies/alumnes
INTERVENCIÓ	Incoació de l'expedient disciplinari	Director	alumnes
	Determinació de la sanció corresponent	Equip de convivència	alumnes
	Pràctiques reparadores i restauratives: cercles de diàleg, mediació, reunions restauratives, etc.	Equip de convivència	alumnes

Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament i ciberassetjament entre iguals

Justificació

L'assetjament escolar constitueix un fet que repercuteix negativament en tots els agents implicats, tant individualment (agressor, víctima i observadors) com de forma col·lectiva. A nivell individual, l'assetjament condiciona el desenvolupament personal i acadèmic tant de la persona que el pateix com de qui l'exerceix i el de la resta del grup, en consolidar hàbits i actituds no desitjables. Així mateix, es tensen les relacions i es veu greument afectat el funcionament de l'aula i la convivència en els centre educatiu.

Les famílies tenen un paper important en la prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament que esdevé clau en situacions de ciberassetjament, atès que aquest es produeix, en general, fora del centre.

Els centres educatius són espais de socialització d'infants i joves en què es poden donar situacions de conflicte i de violència entre iguals, però també són el marc idoni on implementar estratègies de prevenció davant l'assetjament i el ciberassetjament que facilitin la creació d'un clima de convivència positiu a l'aula i contribueixin a la construcció de la cultura de pau. L'existència d'aquest protocol permet dotar els centres i el professorat d'una eina efectiva de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals, establint un marc comú d'actuació i afavorint la coordinació dels diferents agents implicats mitjançant un circuit sistematitzat. Aquest protocol s'emmarca dins de la normativa vigent i ofereix orientacions de caràcter preventiu, de detecció i d'intervenció contextualitzats en la realitat de cada centre educatiu.

Missió

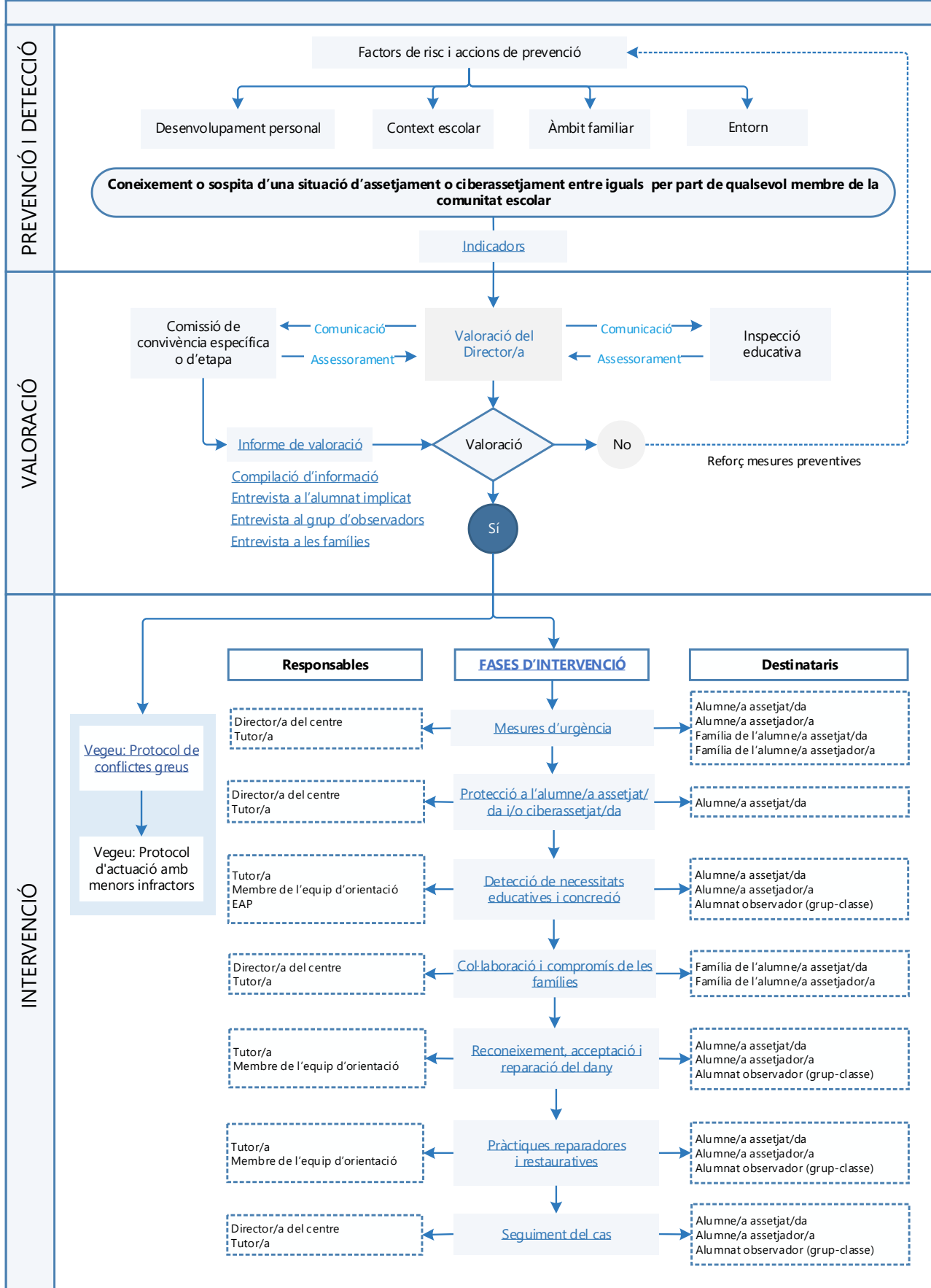
Evitar les conductes d'assetjament i ciberassetjament entre l'alumnat.

Objectiu general

Dotar a les escoles maristes de Catalunya d'eines per prevenir, detectar i intervenir davant situacions d'assetjament i ciberassetjament entre iguals.

Objectius específics

1. Sensibilitzar el professorat i el personal del centre, l'alumnat i les seves famílies sobre l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals i la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes per tal de prevenir-los.
2. Fomentar la implementació de mesures preventives en els centres educatius.
3. Facilitar la detecció de situacions d'assetjament i ciberassetjament entre iguals que poden afectar el benestar de les persones i arribar a vulnerar els seus drets fonamentals.
4. Promoure les intervencions educatives entre l'alumnat i les seves famílies davant situacions d'assetjament i ciberassetjament entre iguals.
5. Establir un circuit de coordinació entre els diferents membres de la comunitat escolar i educativa implicats en el protocol.

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT L'ASSETJAMENT I EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

Il·lustració 7: Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament i ciberassetjament entre iguals

ASSETJAMENT I CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS. Concrecions locals FET

Nivell	Actuacions	Responsables	Destinatari
PREVENTIU	Xerrada i taller per a l'alumnat realitzada pels Mossos d'Esquadra sobre: Internet segura	Cap d'estudis	Alumnes
	Impulsar la participació i implicació de l'alumnat en la prevenció de l'assetjament i el ciberassetjament: equips x la convivència, servei comunitari Guaites.	Equip de referència i orientació	Alumnes
	Programació de sessions de tutoria grupal relacionades amb el projecte #Aquiproubullying	Equip de tutors/es	Alumnes
	Campanya de sensibilització en relació a l'assetjament escolar	Equip de referència	Comunitat educativa
	Elaborar i difondre normes específiques antibullying en el centre	Equip de referència i orientació	alumnes
	Guia amb orientacions i recursos sobre l'ús segur i responsable de les tecnologies i les xarxes socials	tutors	alumnes
	Establir pautes clares sobre l'ús de dispositius mòbils al centre	Equip directiu	alumnes
DETECCIÓ I VALORACIÓ	Elaborar sociogrames que permetin fer un seguiment del clima relacional de l'aula i conèixer els graus d'influència i preferència entre l'alumnat i possibles casos d'aïllament o exclusió	orientació	alumnes
	Informar dels canals de comunicació i denúncia (e-mail, telèfon, bústia, persones referents, etc.) de qualsevol sospita de maltractament o incident greu en el centre educatiu.	Equip directiu	Comunitat educativa
	Supervisió d'espais i temps de risc. Espais (passadissos, patis, lavabos i vestidors, etc.) i moments (canvis d'aula, esbarjo, entrades i sortides del centre)	Equip de tutors/es	alumnes
	Sessions d'acompanyament o tutories individualitzades	tutors	alumnes
N O T I F I C A	Entrevista amb l'alumnat i les famílies implicades	Caps d'estudis i tutors	Alumnat i famílies implicades

	• Informar a les autoritats pertinents dels fets (Inspecció educativa, EAP, Fiscalia de Menors, etc.)	Director/a	• Inspecció educativa • EAP • Fiscalia de Menors
INTERVENCIÓ	• Mesures de separació o d'allunyament • Canvi temporal de grup de l'alumne/a agressor/a • Reforç de les mesures de vigilància en espais d'ús comú i durant les entrades i sortides al centre i el pati. • Suspensió provisional d'assistència a classe (incoació d'un expedient disciplinari)	Comissió de convivència i equip directiu	alumnes
	• Estratègies de suport a les víctimes • Assignació de persones referents pel que fa a l'acompanyament, el suport i la protecció. • Dissenyar i implementar un mapa de seguretat i protecció • Sessions d'acompanyament o tutories individualitzades	Tutors i orientació	Alumnat assetjat/da
	• Estratègies de suport als agressors • Supervisió per part de diferents membres de la comunitat escolar • Sessions d'acompanyament o tutories individualitzades. • Confecció d'un pla de treball	Tutors i orientació	Alumnat assetjador/a
	• Demanar a les famílies la restricció d'ús del mòbil i d'accés a Internet i a les xarxes socials i, sobretot, l'accés a determinades aplicacions.	Tutors i orientació	Alumnat assetjador/a
	• Selecció d'un grup d'alumnes ajudants o acompanyants. Equips de suport.	Tutors i orientació	Alumnat assetjador/a
	• Determinació de la sanció corresponent	Equip convivència	Alumnat assetjador/a
	• Pràctiques reparadores i restauratives: cercles de diàleg, mediació, reunions restauratives, etc.	Equip convivència	alumnes
	• Reunions de seguiment amb els agents implicats	Tutors i orientació	Famílies i alumnes
	• Registre escrit de les actuacions realitzades i els acords presos a les entrevistes o reunions de seguiment.	Tutor/a	

Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI

Missió

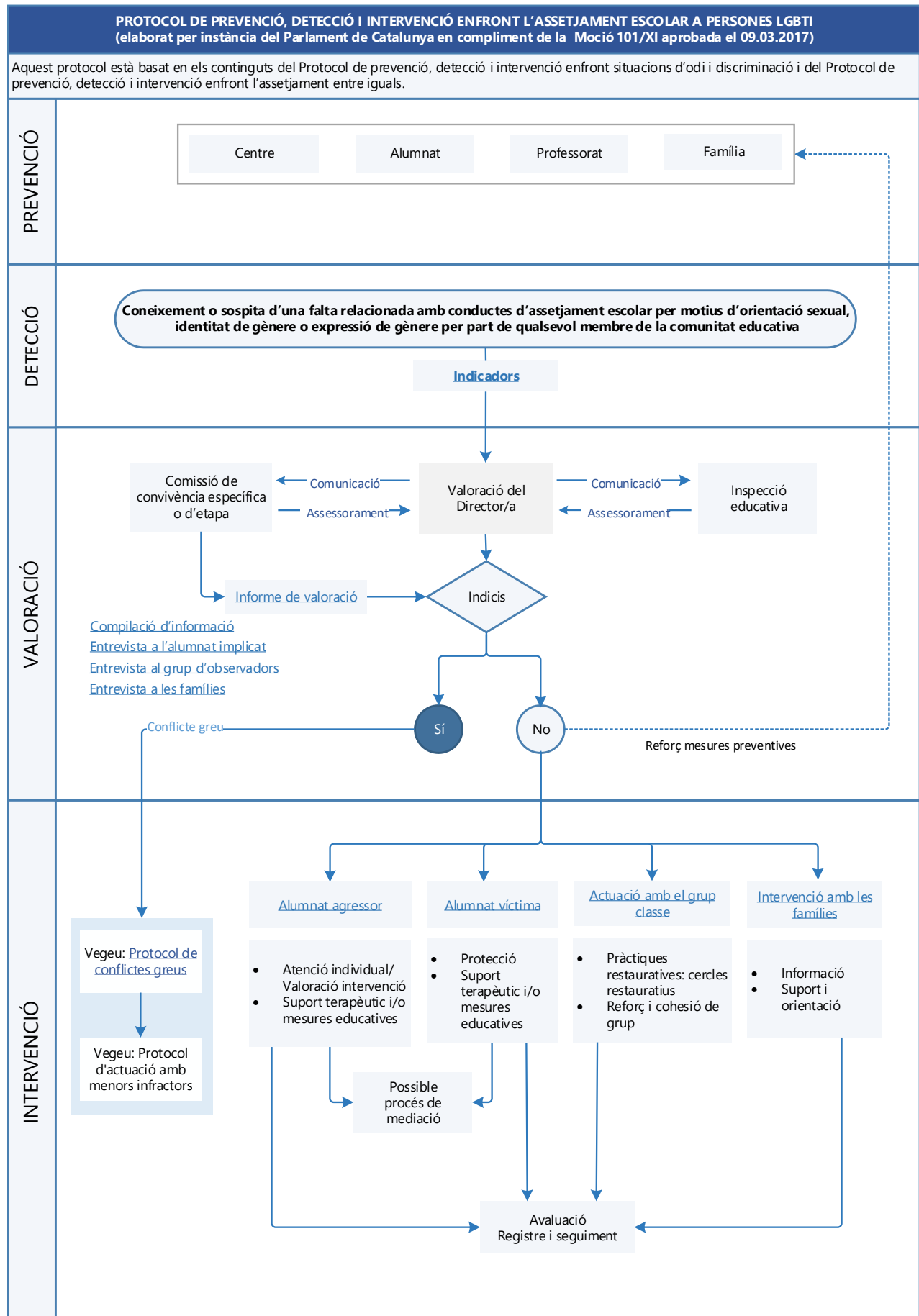
Evitar les conductes d'assetjament a l'alumnat per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

Objectiu general

Dotar a les escoles maristes de Catalunya d'una eina per prevenir, detectar i intervenir enfront situacions d'assetjament a l'alumnat per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

Objectius específics

1. Sensibilitzar el professorat i el personal del centre, l'alumnat i les seves famílies sobre les conductes d'assetjament per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere o expressió de gènere i la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes per evitar-les.
2. Fomentar la implementació de mesures preventives en els centres educatius.
3. Facilitar la detecció de conductes d'assetjament per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere o expressió de gènere que poden afectar el benestar de les persones i arribar a vulnerar els seus drets fonamentals.
4. Promoure les intervencions educatives enfront situacions d'assetjament per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere o expressió de gènere amb l'alumnat i les seves famílies. establir un circuit de coordinació entre els diferents membres de la comunitat escolar i educativa implicats en el protocol.

Il·lustració 8: Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI

Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme

Missió

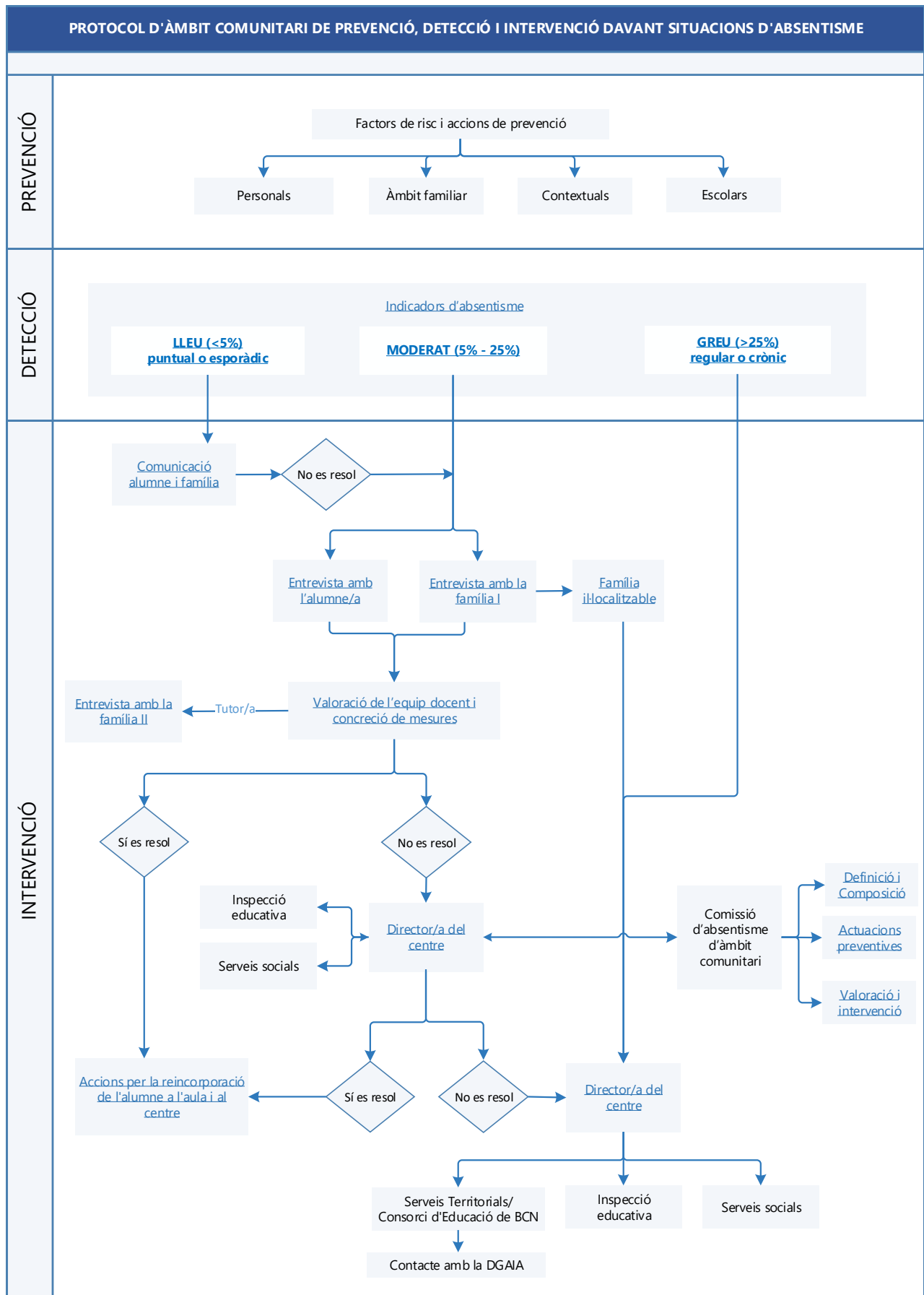
Evitar les conductes d'absentisme i d'abandó escolar en l'alumnat.

Objectiu general

Dotar a les escoles maristes de Catalunya d'una eina per prevenir, detectar i intervenir enfront situacions d'absentisme i d'abandó escolar.

Objectius específics

1. Sensibilitzar el professorat i el personal del centre, l'alumnat, les seves famílies i la resta de la comunitat educativa sobre el dret constitucional a l'educació dels alumnes.
2. Fomentar la implementació de mesures per prevenir l'absentisme i l'abandó escolar en els centres educatius i el seu entorn.
3. Facilitar la detecció de conductes d'absentisme.
4. Promoure les intervencions educatives per tal d'aturar i revertir els processos d'absentisme. •
5. Establir un circuit de coordinació i treball en xarxa entre els diferents membres de la comunitat escolar i educativa implicats en els processos d'absentisme i abandonament escolar.

Il·lustració 9: Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme

ABSENTISME. Concrecions locals

Nivell	Actuacions	Responsables	Destinatari
PREVENTIU	Reunions de traspàs d'informació entre nivells i etapes	Cap d'Estudis	Professorat
	Registre i seguiment de l'assistència	Cap d'Estudis	Professorat
	Comunicar a les famílies de forma immediata (via telemàtica, sms, e-mail, etc.) qualsevol falta d'assistència no justificada prèviament.	Tutor/a	Famílies
	Donar a conèixer a l'alumnat i a les famílies les NOFC i les conseqüències previstes pel seu incompliment.	Tutor/a	Alumnat
	Treballar la importància de l'assistència al centre amb les famílies (reunions d'inici de curs, entrevistes, carta de compromís educatiu, etc.).	Tutor/a	Alumnat
	Promoure la participació de l'alumnat en el centre	Equip Directiu	Alumnat
	Programació de sessions de tutoria grupal	Equip de Nivell	Professorat
	Programa d'activitats de formació per a les famílies (FEAC).	Equip Feac	Famílies
DETECCIÓ I VALORACIÓ	Sessions d'acompanyament o tutories individualitzades	Tutor/a	Alumnat
	Analitzar els factors de risc personals, familiars, contextuals i escolars, i valorar les mesures més adequades per tractar la situació.	Tutor/a i EO	Professorat
	Elaborar sociogrames que permetin que permeten treballar de manera preventiva els graus d'influència i de preferència entre l'alumnat	EO	Alumnat
	Seguiment molt acurat i periòdic de les justificacions que tramet la família davant les faltes d'assistència.	Tutor/a	Alumnat/ Professorat
NOTIFICACIÓ O DERIVACIÓ	Entrevistes amb l'alumne/a i la seva família	Tutor/a i EO	Família
	Posar en coneixement de la comissió d'absentisme d'àmbit comunitari la situació	Director	Serveis Socials/Inspecció
	Elaborar comunicat del tutor/a per a les famílies	Tutor/a i EO	Famílies
INTERVENCIÓ	- Accions per la reincorporació de l'alumne a l'aula i al centre - Designar un tutor individual que faci l'acompanyament de l'alumne - Preparar amb el grup classe la rebuda i acollida de l'alumne que es reincorpora al centre - Assignar a l'alumne que es reincorpora al centre la figura d'un company tutor (padrí, cicerone, parella d'ajuda, etc.). - Dossier de suport que l'alumne pugui treballar a casa per tal de garantir una òptima reincorporació.	Cap d'Estudis	Alumnat
	Elaborar un protocol de seguiment individual	Tutor/a i EO	Alumnat
	Aplicar les mesures establertes a les Normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)	Equip Convivència	Alumnat
	Elaborar pla de suport individualitzat que afavoreixi l'aprenentatge, la participació i la permanència de l'alumne al centre	Tutor/a i EO	Alumnat

	Donar a conèixer a l'alumnat que es reincorpora al centre les associacions juvenils i entitats de l'entorn i orientar-los per facilitar la seva participació. Mapa de recursos de l'entorn.	Tutor/a i EO	Alumnat
	Reunions de seguiment amb els agents implicats	Tutor/a i EO	Famílies

